

Millal saab valmis Paide 4. Keskkool?

Millal pidi valmis saama see Järvamaa uhkeim kool? Esimene tähtaeg oli 1991. aasta sügis. Kui oli ilmne, et toodud tähtaeg saab enne ümber, kui kool valmis, algasid arutelud. Pakutud detsembrikuu koolirahvast ei rahuldanud. Siis tundus olevat võimalu käivitada kooli talvevaheajal. Pakuti juulit, et ükskordki oleks võimalik tormamata kooli sisse kolida ja õppeaastaks ettevalmistusi teha. Terve möödunud aastase kevadsuve tehti koolimajas töid just niipalju, et ei või öelda, et midagi ei tehtud. Põhjuseks ehitaja ebakindlus, kas ikka tööd kinni makstakse. Maakonna eelarve oli ju kõigile, kes sellesse süvenesid, teada. Nii ka ehitajale. Kuigi võlgu ei jäädud, ei saadud ka öelda: pange, mehed, täie rauaga. Nii ongi tekinud selline ebakindel olukord, et kindlat tähtaega nagu ei oleks (lepingus on kahel korral üleandmise päev fikseeritud), rahad saabuvad Tallinnast ettearvamatutes suurustes ja aegadel. Ilmne oli aga juba maavalikogu eelmise arutelu ajal, et selle rahast kooli valmishitamiseks ei piisa. Maamehed nõudsid valjuhäälselt kooli üleandmist Paide linna ehitada, kaua see linnas ehitamine

käib. Kuna Paide linna käib maalt siiski ligi 400 põhikooli last, pluss keskkoolis õppivad, võeti Paide linnaeapd kuulda — kooli ei lähe vaja mitte ainult linnale. Otsustati jätkata, valmimise tähtaeg jäi endiseks, seni kehtib vana leping. Mida aga ei näe, see on tavapärane jõudude paiskamine ühele objektile. Töö käib omasoodu, hinnad tõusevad ja koefitsient kipub 50 saama.

Rahapuudusel on välja toetatud konserveerimisprogramm ja püütud sellele ka kate leida. Isegi viimasega on raskusi. Mis aga võib saada linnaserval asuvas tühjalt seisvast koolimajast, on hirm isegi mõelda. Rahapuudusel peatatud 1. keskkooli juurdeehituse käekäik kutsub siiski otsima teisi lahendusi.

Koolidirektorid olid taas koos ja ei mäleta enam, kui mitmendat korda. Konserveerimise variant tundus hirmsam kõigist. Nii mitu aastat on oodatud, tehtud ettevalmistusi klasside õigemaks komplekteerimiseks elukoha järgi. Teist aastat ootavad õpetajad, kes on kutsutud uue kooli tarbeks ja kellele praegu tööd pakkuda ei saa. Paberil on kolme kooli klassikomplektid, õpetajad. Nutud, riiud ja vaidlu-

sed on otsa saamas. Kas kõike seda tuleb uuesti alustada kolmandat korda?

Seepärast olime ehitajatega plaani pidamas, otsides miinimumvariandi miinimum- ja maksimumvariantidele lahendust. Eesmärk: jõuluvaheajal olgu vähemalt mingid ruumid kooli kasutuses, elu majas sees; blokeerimistega tagada õppepaigad ja ehitajale tööfront vastavalt rahalistele võimalustele. Miinimumvariandiks arvasime olevat fuajee, garderoobi, söökla-köögi ja kahekordse tiiva. Maksimumvariandiks aga sama, mis loetletud, pluss kolmekordne tiib. Kusjuures viimane võiks valmida koruste kaupa, seega siis miinimumi ja maksimumi vahevariant. Esimesel juhul pääseksid uuel aastal uude kooli algklassid, teisel juhul kogu põhikooli osa. Volikogu koosolekuks lubasid ehitajad esitada kalkultatsioonid.

Vahepeal on Paide linn jõudnud arutada nn. musta stsenaariumi ja esitada maavalitsusele poolultimatiiivse nõude. **Juhul kui maavalitsuse eelarvest ei doteerita ligi 400 maalapse Poides koolis käimist, siis langetatakse otsus maalapsi Paide koolidesse mitte võtta.** Vastavalt eelarve

kokkulepetele peab iga vald finantseerima oma kooli. Vallavanemate nõupidamisel selgus, et vallad on nõus maksma ainult juhul, kui kodukoolis ruumi ei ole. Ja kodukoolis võib kitsaks minna ainult kümme konna õpilasel, kus on tõesti suured klassid. Tegelikult on Paide linn. eriti õpetajad huvitatud, et saadaks rahalist toetust. Mis juhtub, kui sügisel tõesti kaks maakoolitait lapsi Paide ei tule? Tööta jääb palju õpetajaid ja uut kooli või 3. keskkooli polegi vaja. Selliste matemaatiliste ja loogilisena tunduvate arutustega kuhugi ei jõua. Paide valla lastele on Paide koolid siiski üldjuhul lähemal. Küll aga peaksid kodukoolis käima need lapsed, kes sõidavad bussiga oma koolist mööda, Paide. Linnakoolide koormus väheneks tunduvalt. Seega tuleb igat last vaadata eraldi ning otsus langetada olemasolevaid võimalusi arvestades.

Millal siiski? Koolirahvas, nagu öeldud, on valmis kooli kolima talvevaheajal. Ehitaja oli kindel, et miinimumi maksimumvariandiga tulevad nad toime juhul, kui praegu öeldakse, et finantseerimine tagatakse. Kes aga suudab anda garantii nii ebakindlal ajal? Algsest eelarvest, mis oli alla miljoni rubla, on saamas reaalne 50 miljonit. Kusjuures kohe on järgnemas uus probleem, kust võtab linn

raha uue kooli kütteks ja valgustuseks. Keskkool on oma kubatuuri ligi kolm korda suurem 3. keskkoolist, ületades isegi kultuurimaja. Ehitaja jääb maksma ruumide eest, kus tehakse töid talvel. Ka see küte tuleb kinni maksta, tõsi küll, maavalitsusel ehitusaktide kaudu.

Koolimaja ehitus istub koormana kogu maakonna õulul, neelates ikka suuremaid rahasid. Kõik teame, et ehitada tuleb kiiresti. Seda mitmel põhjusel. Kas tuleb odavam ehitada kiiresti ja kallilt või aeglaselt ja veelgi kallimalt? Kas on lahendus, et konserveerida ja alustada siis uuesti punktist, mille aega ja taset ei oska meist keegi ennustada? Tohtreid ja õpetajaid ei tasuks enam vihastada ettepanekuga, et koolimajast teha haigla. Teoreetiliselt oleks võinud seda arutada enne vahesteinte ehitamist, pärast kommunikatsioonide vedamist ei tasu seesugused diskussioonid vaeva. Arutamist ehk tasub elektroonika- või õmblustööks üürile võtta, et kompenseerida suuri küttekulusid.

Lõpuks ütleksin veel kord välja häduseepoolse arvamus, kes me oskame raha kasutada ja, kui vaja, ka püksirihma pingutada: kooli üks osa olgu 11. detsembriks õpilaste vastuvõtuks valmis.

ANDRES TAIMLA